

Oikeustapaukset

Korkein oikeus

KKO 1932-I-7 (Eija Multimäki, s. 79).
KKO 1942-II-172 (Tiina Nurmimäki, s. 132).
KKO 1948 II 322 (Hannu Rantalainen, s. 182).
KKO 1950-II-259 (Tiina Nurmimäki, s. 130).
KKO 1953-II-130 (Eija Multimäki, s. 79).
KKO 1955-II-49 (Eija Multimäki, s. 79).
KKO 1970-I-3 (Matti Lahti, s. 92 ja 99).
KKO 1970-I-4 (Matti Lahti, s. 92 ja 99).
KKO 1971-II-101 (Kirsi Krokfors, s. 62).
KKO 1973-II-73 (Sanna Repo, s. 275).
KKO 1974-I-2 (Markku Rätty, s. 112).
KKO 1974-I-4 (Matti Lahti, s. 96).
KKO 1974-II-82 (Sanna Repo, s. 269).
KKO 1975-II-1 (Tiina Nurmimäki, s. 133).
KKO 1975-II-30 (Tiina Nurmimäki, s. 131).
KKO 1975-II-40 (Sanna Repo, s. 269).
KKO 1977-II-11 (Tiina Nurmimäki, s. 130).
KKO 1978-II-91 (Pauliina Hermunen, s. 258).
KKO 1978-II-104 (Marja-Leena Virkkala, s. 305).
KKO 1979-II-50 (Markus Terenius, s. 204).
KKO 1979-II-95 (Markku Rätty, s. 115 ja 124).
KKO 1980-II-7 (Eija Multimäki, s. 80).
KKO 1980-II-66 (Timo Ojala, s. 25).
KKO 1980-II-81 (Marja-Leena Virkkala, s. 316).
KKO 1981-II-97 (Tiina Nurmimäki, s. 133 ja 137).
KKO 1982-II-159 (Hannu Rantalainen, s. 173, Timo Kerttula, s. 221).
KKO 1983-II-4 (Sanna Repo, s. 269).
KKO 1983-II-37 (Marja-Leena Virkkala, s. 316).
KKO 1983-II-159 (Anu Juho, s. 243).
KKO 1984-I-2 (Hannu Rantalainen, s. 178).
KKO 1984-II-127 (Markus Terenius, s. 211).
KKO 1985-I-2 (Hannu Rantalainen, s. 176).
KKO 1985-II-8 (Pauliina Hermunen, s. 249 ja 256).
KKO 1986-II-70 (Sanna Repo, s. 272).
KKO 1987:60 (Timo Ojala, s. 34).
KKO 1987:130 (Hilppa Piirtola, s. 322).
KKO 1987:132 (Hannu Rantalainen, s. 174).
KKO 1988:8 (Pauliina Hermunen, s. 252).
KKO 1988:42 (Sanna Repo, s. 270).

KKO 1988:49 (Markus Terenius, s. 208).
KKO 1988:54 (Pauliina Hermunen, s. 249 ja 255).
KKO 1988:98 (Hilppa Piirtola, s. 322).
KKO 1988:109 (Pauliina Hermunen, s. 249).
KKO 1989:44 (Timo Ojala, s. 28).
KKO 1989:125 (Hannu Rantalainen, s. 175).
KKO 1990:9 (Pauliina Hermunen, s. 261).
KKO 1990:133 (Mikko Eteläpää, s. 193).
KKO 1990:136 (Markus Terenius, s. 211).
KKO 1990:160 (Timo Ojala, s. 28).
KKO 21.2.1990 nro 465 (R 89/287) (Timo Ojala, s. 31).
KKO 1991: 37 (Terhi Mattila, s. 362).
KKO 1991:88 (Timo Kerttula, s. 220 ja 226).
KKO 1991:112 (Terhi Mattila, s. 131).
KKO 1991:140 (Terhi Mattila, s. 140).
KKO 1991:183 (Terhi Mattila, s. 140).
KKO 1992:32 (Kirsi Krokfors, s. 57).
KKO 1992:74 (Hilppa Piirtola, s. 322, Marja-Leena Virkkala, s. 317).
KKO 1992:92 (Pauliina Hermunen, s. 253).
KKO 1993:5 (Pauliina Hermunen, s. 258, Eija Multimäki, s. 83).
KKO 1993:12 (Terhi Mattila, s. 361).
KKO 1993:50 (Markus Terenius, s. 203).
KKO 1993:72 (Kirsi Kohonen, s. 343, Terhi Mattila, s. 361).
KKO 1993:79 (Terhi Mattila, s. 361).
KKO 1993:103 (Pauliina Hermunen, s. 249 ja 258).
KKO 1993:140 (Terhi Mattila, s. 362).
KKO 1993:151 (Hannu Rantalainen, s. 180).
KKO 1994:2 (Markus Terenius, s. 202).
KKO 1994:10 (Eija Multimäki, s. 80).
KKO 1995:4 (Hannu Rantalainen, s. 179).
KKO 1995:21 (Outi Mustajoki, s. 372).
KKO 1995:43 (Terhi Mattila, s. 360).
KKO 1995:51 (Terhi Mattila, s. 360).
KKO 1995:64 (Mikko Eteläpää, s. 189).
KKO 1995:77 (Terhi Mattila, s. 361).
KKO 1995:119 (Sanna Repo, s. 271).
KKO 1995:132 (Terhi Mattila, s. 362).
KKO 1995:143 (Terhi Mattila, s. 360, Marja-Leena Virkkala, s. 314).
KKO 1995:156 (Sanna Repo, s. 269).
KKO 1995:197 (Pauliina Hermunen, s. 256).
KKO 1995:203 (Anu Juho, s. 246).
KKO 1996:9 (Outi Mustajoki, s. 372).
KKO 1996:65 (Eija Multimäki, s. 74).
KKO 1996:94 (Sanna Repo, s. 270).
KKO 1996:112 (Matti Lahti, s. 98).
KKO 1996:126 (Outi Mustajoki, s. 380).

KKO 1997:11 (Markku Rätty, s. 111).
KKO 1997:73 (Tiina Nurmimäki, s. 132).
KKO 1998:1 (Eija Multimäki, s. 74).
KKO 1998:41 (Timo Ojala, s. 21).
KKO 1998:76 (Outi Mustajoki, s. 373).
KKO 1998:164 (Kirsi Krokfors, s. 63).
KKO 1999:10 (Pauliina Hermunen, s. 258).
KKO 1999:20 (Hannu Rantalainen, s. 182).
KKO 1999:46 (Timo Ojala, s. 23).
KKO 1999:64 (Outi Mustajoki, s. 380).
KKO 1999:89 (Marja-Leena Virkkala, s. 306).
KKO 1999:114 (Marja-Leena Virkkala, s. 314).
KKO 1999:125 (Outi Mustajoki, s. 374).
KKO 2000:3 (Hilppa Piirtola, s. 322).
KKO 2000:4 (Tiina Nurmimäki, s. 138).
KKO 2000:11 (Outi Mustajoki, s. 378).
KKO 2000:39 (Kirsi Krokfors, s. 66).
KKO 2000:52 (Timo Ojala, s. 27).
KKO 2000:74 (Kirsi Krokfors, s. 64).
KKO 2000:83 (Minna Hällström, s. 43).
KKO 2000:90 (Markus Terenius, s. 202).
KKO 2000:113 (Hannu Rantalainen, s. 177).
KKO 2001:13 (Piia Vottonen, s. 156).
KKO 2001:24 (Terhi Mattila s. 360).
KKO 2001:25 (Terhi Mattila, s. 360).
KKO 2001:31 (Outi Mustajoki, s. 380).
KKO 2001:37 (Kirsi Kohonen, s. 342).
KKO 2001:86 (Kirsi Krokfors, s. 59, Mikko Eteläpää, s. 186).
KKO 2001:87 (Mikko Eteläpää, s. 186).
KKO 2001:96 (Minna Hällström, s. 40).
KKO 2001:117 (Piia Vottonen, s. 156 ja 159).
KKO 2002:5 (Pauliina Hermunen, s. 259).
KKO 2002:11 (Kirsi Krokfors, s. 64).
KKO 2002:43 (Tiina Nurmimäki, s. 137).
KKO 2002:52 (Kirsi Kohonen, s. 335 ja 337).
KKO 2002:55 (Minna Hällström, s. 40).
KKO 2002:97 (Anu Juho, s. 242).
KKO 2002:111 (Markku Rätty, s. 113).
KKO 27.3.2003 nro 648 (R2001/466) (Mikko Eteläpää, s. 186).
KKO 2003:11 (Outi Mustajoki, s. 373).
KKO 2003:34 (Outi Mustajoki, s. 377).
KKO 2003:42 (Tiina Nurmimäki, s. 134 ja 138).
KKO 2003:53 (Sanna Repo, s. 272).
KKO 2003:64 (Matti Lahti, s. 95).
KKO 2003:77 (Outi Mustajoki, s. 377).
KKO 2003:78 (Pauliina Hermunen, s. 275).

KKO 2003:100 (Markku Rätty, s. 113, Marja-Leena Virkkala, s. 317).
KKO 2003:115 (Pauliina Hermunen, s. 257).
KKO 2003:134 (Kirsi Kohonen, s. 335, Outi Mustajoki, s. 369, Markku Rätty, s. 116, Terhi Mattila, s. 361).

Itä-Suomen hovioikeus

Itä-Suomen hovioikeuden tuomio 1.4.1980 nro 79 (Anu Juho, s. 241).
Itä-Suomen hovioikeuden tuomio 4.7.1996 nro 825 (R 95/946) (Mikko Eteläpää, s. 190).
Itä-Suomen hovioikeuden tuomio 25.10.1988 nro 2111 (R 87/931) (Anu Juho, s. 241).
Itä-Suomen hovioikeuden tuomio 19.9.2002 nro 1093 (Kirsi Kohonen, s. 338).
Itä-Suomen hovioikeuden tuomio 16.9.2003 nro 1066 (Kirsi Kohonen, s. 339).
Itä-Suomen hovioikeuden tuomio 23.10.2003 nro 1245 (Kirsi Kohonen, s. 338).

Helsingin hovioikeus

Helsingin hovioikeuden tuomio 5.2.1985 nro 2648 (R 1983/1551) (Marja-Leena Virkkala, s. 317).
Helsingin hovioikeuden tuomio 10.8.1989 nro 1591 (R 88/127) (Anu Juho, s. 236).
Helsingin hovioikeuden tuomio 31.12.1991 nro 89 (SO 91/68) (Timo Ojala, s. 35).
Helsingin hovioikeuden tuomio 21.1.1992 nro 4 (SO 91/8) (Timo Ojala, s. 32).
Helsingin hovioikeuden tuomio 4.2.1992 nro 8 (SO 91/72) (Timo Ojala, s. 34).
Helsingin hovioikeuden tuomio 18.2.1992 nro 12 (SO 91/76) (Timo Ojala, s. 34).
Helsingin hovioikeuden tuomio 28.1.1992 nro 197 (R 90/2712) (Anu Juho, s. 238).
Helsingin hovioikeuden tuomio 31.3.1992 nro 956 (SO 91/73) (Timo Ojala, s. 35).
Helsingin hovioikeuden tuomio 14.10.1993 nro 4322 (SO 93/56) (Timo Ojala, s. 34).
Helsingin hovioikeuden tuomio 26.5.1994 nro 2369 (SO 93/72) (Timo Ojala, s. 36).
Helsingin hovioikeuden tuomio 30.6.1994 nro 3186 (SO 94/4) (Timo Ojala, s. 33).
Helsingin hovioikeuden tuomio 1.9.1994 nro 3764 (SO 94/22) (Timo Ojala, s. 35).
Helsingin hovioikeuden tuomio 31.8.1995 nro 4754 (Terhi Mattila, s. 363).
Helsingin hovioikeuden tuomio 28.12.1995 nro 7350 (SO 95/37) (Timo Ojala, s. 34).
Helsingin hovioikeuden tuomio 4.3.1997 nro 655 (SO 96/19) (Timo Ojala, s. 35).

Helsingin hovioikeuden tuomio 4.3.1997 nro 656 (SO 96/28) (Timo Ojala, s. 28)
Helsingin hovioikeuden tuomio 3.7.1997 nro 2412 (SO 97/2) (Timo Ojala, s. 33).
Helsingin hovioikeuden tuomio 2.7.1998 nro 2114 (Terhi Mattila, s. 361).
Helsingin hovioikeuden tuomio 11.4.2000 nro 897 (Kirsi Kohonen, s. 340).
Helsingin hovioikeuden tuomio 31.5.2000 nro 1373 (Pauliina Hermunen, s. 252).
Helsingin hovioikeuden tuomio 12.10.2000 nro 2784 (R 00/1302) (Anu Juho, s. 240).
Helsingin hovioikeuden tuomio 26.10.2000 nro 2914 (Ari-Pekka Koivisto, s. 141).
Helsingin hovioikeuden tuomio 3.11.2000 nro 3038 (R 00/1445) (Anu Juho, s. 240).
Helsingin hovioikeuden tuomio 31.10.2000 nro 3077 (Minna Hällström, s. 47).
Helsingin hovioikeuden tuomio 31.5.2001 nro 1561 (Terhi Mattila, s. 361).
Helsingin hovioikeuden tuomio 4.10.2001 nro 2590 (Kirsi Kohonen, s. 341).
Helsingin hovioikeuden tuomio 14.11.2001 nro 3049 (Ari-Pekka Koivisto, s. 143).
Helsingin hovioikeuden tuomio 28.11.2001 nro 3255 (Terhi Mattila, s. 361).
Helsingin hovioikeuden tuomio 28.12.2001 nro 3610 (Pauliina Hermunen, s. 258).
Helsingin hovioikeuden tuomio 14.1.2002 nro 57 (Pauliina Hermunen, s. 256).
Helsingin hovioikeuden tuomio 5.3.2002 nro 548 (Eija Multimäki, s. 84).
Helsingin hovioikeuden tuomio 15.03.2002 nro 734 (Ari-Pekka Koivisto, s. 145).
Helsingin hovioikeuden tuomio 26.3.2002 nro 884 (Eija Multimäki, s. 79 ja 84).
Helsingin hovioikeuden tuomio 16.5.2002 nro 1367 (Pauliina Hermunen, s. 258).
Helsingin hovioikeuden tuomio 29.5.2002 nro 1693 (R 01/2444) (Piia Vottonen, s. 165).
Helsingin hovioikeuden tuomio 9.7.2002 nro 2231 (R 00/1167) (Marja-Leena Virkkala, s. 307).
Helsingin hovioikeuden tuomio 8.8.2002 nro 2539 (R 01/3815) (Piia Vottonen, s. 164).
Helsingin hovioikeuden tuomio 12.9.2002 Nro 2681 (R 01/3608) (Markku Rätty, s. 115).
Helsingin hovioikeuden tuomio 20.9.2002 nro 2799 (R 01/753) (Anu Juho, s. 243).
Helsingin hovioikeuden tuomio 25.10.2002 nro 3251 (R 02/2612) (Piia Vottonen, s. 163).
Helsingin hovioikeuden tuomio 29.10.2002 nro 3257 (Kirsi Kohonen, s. 343).
Helsingin hovioikeuden tuomio 6.11.2002 nro 3438 (R 02/2500) (Piia Vottonen, s. 163).
Helsingin hovioikeuden tuomio 21.11.2002 nro 3606 (R 00/4022) (Marja-Leena Virkkala, s. 318).
Helsingin hovioikeuden tuomio 29.11.2002 nro 3748 (Pauliina Hermunen, s. 259).

Helsingin hovioikeuden tuomio 13.12.2002 nro 3854 (R 02/1036)
(Marja-Leena Virkkala, s. 309).
Helsingin hovioikeuden tuomio 31.12.2002 nro 3976 (R 02/2245)
(Marja-Leena Virkkala, s. 306).
Helsingin hovioikeuden tuomio 2.1.2003 nro 2 (Eija Multimäki, s. 80).
Helsingin hovioikeuden tuomio 7.1.2003 nro 19 (Eija Multimäki, s. 84).
Helsingin hovioikeuden tuomio 30.1.2003 nro 293 (Tiina Nurmimäki, s. 132).
Helsingin hovioikeuden tuomio 3.2.2003 nro 332 (Eija Multimäki, s. 79).
Helsingin hovioikeuden tuomio 6.2.2003 nro 333 (Ari-Pekka Koivisto, s. 148,
Terhi Mattila, s. 362).
Helsingin hovioikeuden tuomio 13.2.2003 nro 407 (Eija Multimäki, s. 84).
Helsingin hovioikeuden tuomio 13.2.2003 nro 438 (Pauliina Hermunen, s. 258).
Helsingin hovioikeuden tuomio 6.3.2003 nro 671 (Hannu Rantalainen, s. 174).
Helsingin hovioikeuden tuomio 14.3.2003 nro 790 (Eija Multimäki, s. 82).
Helsingin hovioikeuden tuomio 24.4.2003 nro 1228 (Pauliina Hermunen, s.
255).
Helsingin hovioikeuden tuomio 28.5.2003 nro 1564 (Eija Multimäki, s. 82).
Helsingin hovioikeuden tuomio 30.5.2003 nro 1593 (Terhi Mattila, s. 362).
Helsingin hovioikeuden tuomio 27.6.2003 nro 2034 (Pauliina Hermunen, s. 255).
Helsingin hovioikeuden tuomio 1.7.2003 nro 2056 (Hilppa Piirtola, s. 326).
Helsingin hovioikeuden tuomio 3.7.2003 nro 2099 (SO 02/2184) (Timo Ojala,
s. 32).
Helsingin hovioikeuden tuomio 10.7.2003 nro 2150 (R 02/3722)
(Piia Vottonen, s. 161).
Helsingin hovioikeuden tuomio 15.7.2003 nro 2204 (R 02/2510)
(Marja-Leena Virkkala, s. 306 ja 308).
Helsingin hovioikeuden tuomio 21.8.2003 nro 2422 (Kirsi Kohonen, s. 340).
Helsingin hovioikeuden tuomio 29.8.2003 nro 2528 (R 02/2060) (Tiina Nurmi-
mäki, s. 137, Marja-Leena Virkkala, s. 310).
Helsingin hovioikeuden tuomio 3.9.2003 nro 2573 (R 02/2453)
(Marja-Leena Virkkala, s. 318).
Helsingin hovioikeuden tuomio 11.9.2003 nro 2677 (Pauliina Hermunen, s. 253).
Helsingin hovioikeuden tuomio 15.10.2003 nro 3112 (Pauliina Hermunen, s.
257).
Helsingin hovioikeuden tuomio 21.10.2003 nro 3179 (Hannu Rantalainen, s.
177).
Helsingin hovioikeuden tuomio 30.10.2003 nro 3304 (Kirsi Kohonen, s. 344).
Helsingin hovioikeuden tuomio 11.11.2003 nro 3381 (Pauliina Hermunen, s.
26).
Helsingin hovioikeuden tuomio 17.11.2003 nro 3427 (Minna Hällström, s. 49).
Helsingin hovioikeuden tuomio 13.11.2003 nro 3430 (Eija Multimäki, s. 83).
Helsingin hovioikeuden tuomio 4.12.2003 nro 3659 (Pauliina Hermunen, s. 251).
Helsingin hovioikeuden tuomio 19.12.2003 nro 3864 (Pauliina Hermunen, s.
259).

Kouvolan hovioikeus

Kouvolan hovioikeuden tuomio 12.2.1998 nro 215 (R 97/557)

(Mikko Eteläpää, s. 189).

Kouvolan hovioikeuden tuomio 16.9.1999 (R 99/448) (Timo Kerttula, s. 217).

Kouvolan hovioikeuden tuomio 10.7.2001 nro 752 (Kirsi Kohonen, s. 340).

Kouvolan hovioikeuden tuomio 16.8.2001 nro 825 (Kirsi Kohonen, s. 341).

Kouvolan hovioikeuden tuomio 11.12.2001 nro 1325 (R 01/881) (Anu Juho, s. 234).

Kouvolan hovioikeuden tuomio 21.8.2002 nro 914 (R 02/32) (Anu Juho, s. 239).

Rovaniemen hovioikeus

Rovaniemen hovioikeuden tuomio 4.4.1985 nro 379 (R 84/498)

(Marja-Leena Virkkala, s. 304).

Rovaniemen hovioikeuden tuomio 4.9.1985 nro 1236 (R 85/518)

(Marja-Leena Virkkala, s. 318).

Rovaniemen hovioikeuden tuomio 12.4.1984 nro 65 (83/73) (Anu Juho, s. 236).

Rovaniemen hovioikeuden tuomio 19.4.2000 nro 259 (Kirsi Kohonen, s. 343).

Rovaniemen hovioikeuden tuomio 6.7.2000 nro 494 (R 00/170) (Timo Ojala, s. 27).

Turun hovioikeus

Turun hovioikeuden tuomio 4.3.2003 nro 576 (R 01/2084) (Markus Terenius, s. 205).

Vaasan hovioikeus

Vaasan hovioikeuden tuomio 2.4.1985 nro 498 (R 1984/237)

(Marja-Leena Virkkala, s. 317).

Vaasan hovioikeuden tuomio 16.5.1989 nro 90 (Anu Juho, s. 235).

Vaasan hovioikeuden tuomio 30.12.1996 nro 1974 (R 96/208) (Anu Juho, s. 241 Marja-Leena Virkkala, s. 307).

Vaasan hovioikeuden tuomio 6.4.2001 nro 456 (Hilppa Piirtola, s. 325).

Käräjäoikeudet

Porvoon käräjäoikeuden tuomio 28.09.1999 nro 443 (Ari-Pekka Koivisto, s. 143).

Tampereen raastuvanoikeuden tuomio 7.8.1990 (R 90/160) (Timo Kerttula, s. 227).

Tuusulan käräjäoikeuden tuomio 31.12.1998 nro 1452 (Ari-Pekka Koivisto, s. 145).

Vantaan käräjäoikeuden tuomio 05.11.1999 nro 10003 (Ari-Pekka Koivisto, s. 141).

Vantaan käräjäoikeuden tuomio 04.06.2001 nro 10016 (Ari-Pekka Koivisto, s. 149).

Euroopan ihmisoikeustuomioistuin

Euroopan ihmisoikeustuomioistuin Jersild v. Tanska 23.9.1994 (Minna Hällström, s. 51).

Euroopan ihmisoikeustuomioistuin Fressoz ja Roire v. Ranska 21.1.1999 (Minna Hällström, s. 54).

Euroopan ihmisoikeustuomioistuin Bladet Tromsf ja Stensaas v. Norja 20.5.1999 (Minna Hällström, s. 41).

Euroopan ihmisoikeustuomioistuin Ionel Dalban v. Romania 28.9.1999 (Minna Hällström, s. 41).

Euroopan ihmisoikeustuomioistuin News Verlags GmbH & CoKG v. Itävalta 11.1.2000 (Minna Hällström, s. 44).

Euroopan ihmisoikeustuomioistuin Tammer v. Viro 6.2.2001 (Minna Hällström, s. 46).

Euroopan ihmisoikeustuomioistuin Wirtschafts-Trend Zeitschriften-Verlagsgesellschaft mbH v. Itävalta 14.11.2002 (Minna Hällström, s. 44).

Euroopan ihmisoikeustuomioistuin Colombani, Incyan ja Le Monde v. Ranska 25.6.2002 (Minna Hällström, s. 41).

Euroopan ihmisoikeustuomioistuin Inna Harlova v. Latvia 3.4.2003 (Minna Hällström, s. 51).

Euroopan ihmisoikeustuomioistuin Societe Prisma Presse v. Ranska 1.7.2003 (Minna Hällström, s. 46).

Euroopan ihmisoikeustuomioistuin Eleftherios Maroglou v. Kreikka 23.10.2003 (Minna Hällström, s. 54).

NJA 1992 s. 474. (Sanna Repo, s. 272).